

Αγροτική Κοινωνιολογία

Ενότητα 2^η: Ορίζοντας την αγροτικότητα (rurality) - Εννοιολογικές προσεγγίσεις

Μαρία Παρταλίδου
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

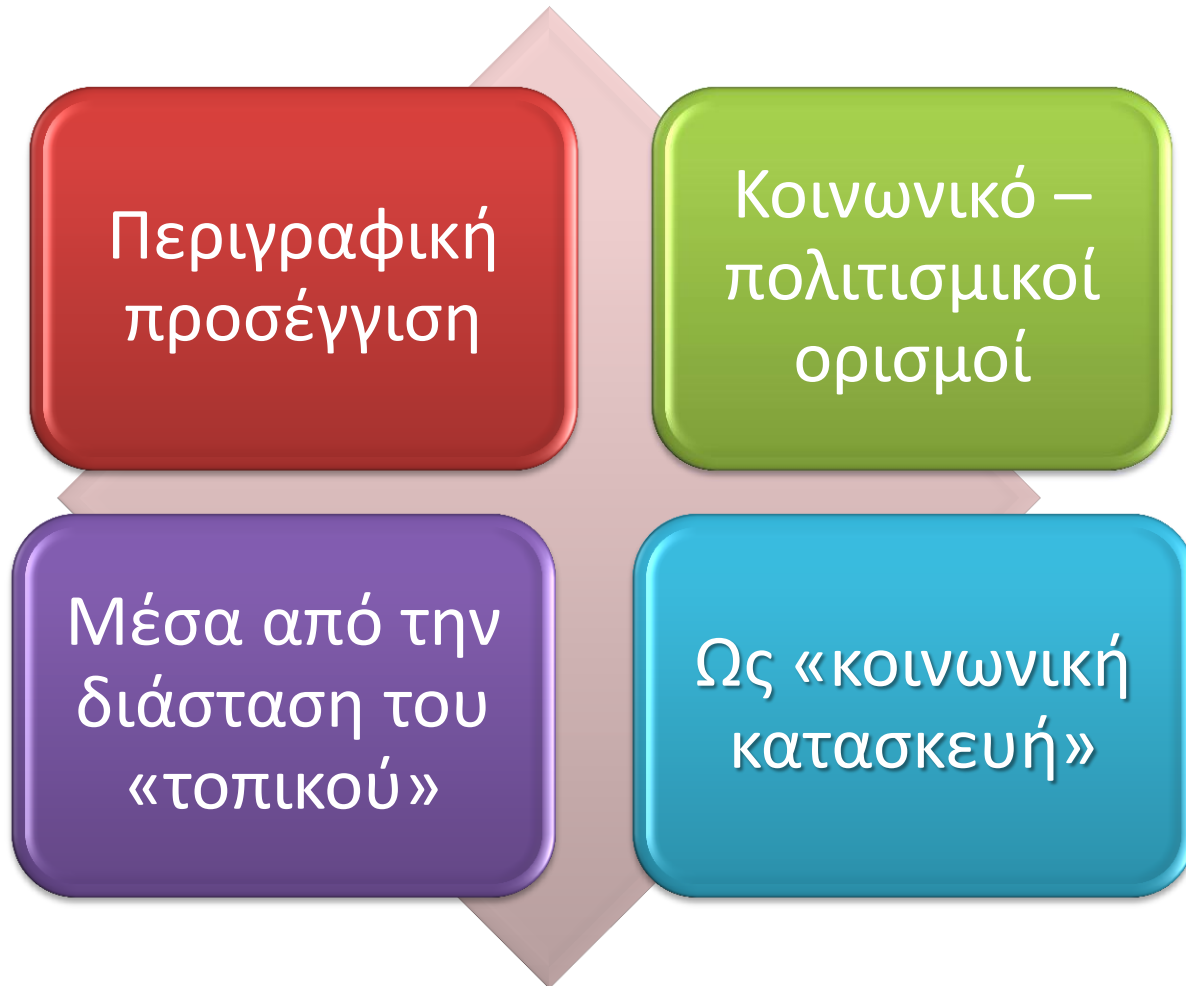
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ορίζοντας την αγροτικότητα (rurality): Εννοιολογικές προσεγγίσεις

Τρόποι για να ορίσουμε την έννοια «αγροτικός»

Πηγή: Halfacree, K. (1993)

Τρόποι για να ορίσουμε την έννοια «αγροτικός»

Περιγραφική
προσέγγιση

Με βάση τον πληθυσμό

Κάτω των 2.000
κατοίκων

Αγροτικός

2.000-9.999

Ημιαστικός

10.000 και άνω

Αστικός

Στατιστικό κριτήριο

Διαφέρει ανάλογα με τη χώρα

Αγροτικές περιοχές	Πληθυσμός (max)
Ισλανδία	300
Καναδάς	1.000
Γαλλία	2.000
ΗΠΑ	2.500
Ην. Βασίλειο	10.000
Ιαπωνία	30.000
Ελλάδα	2.000

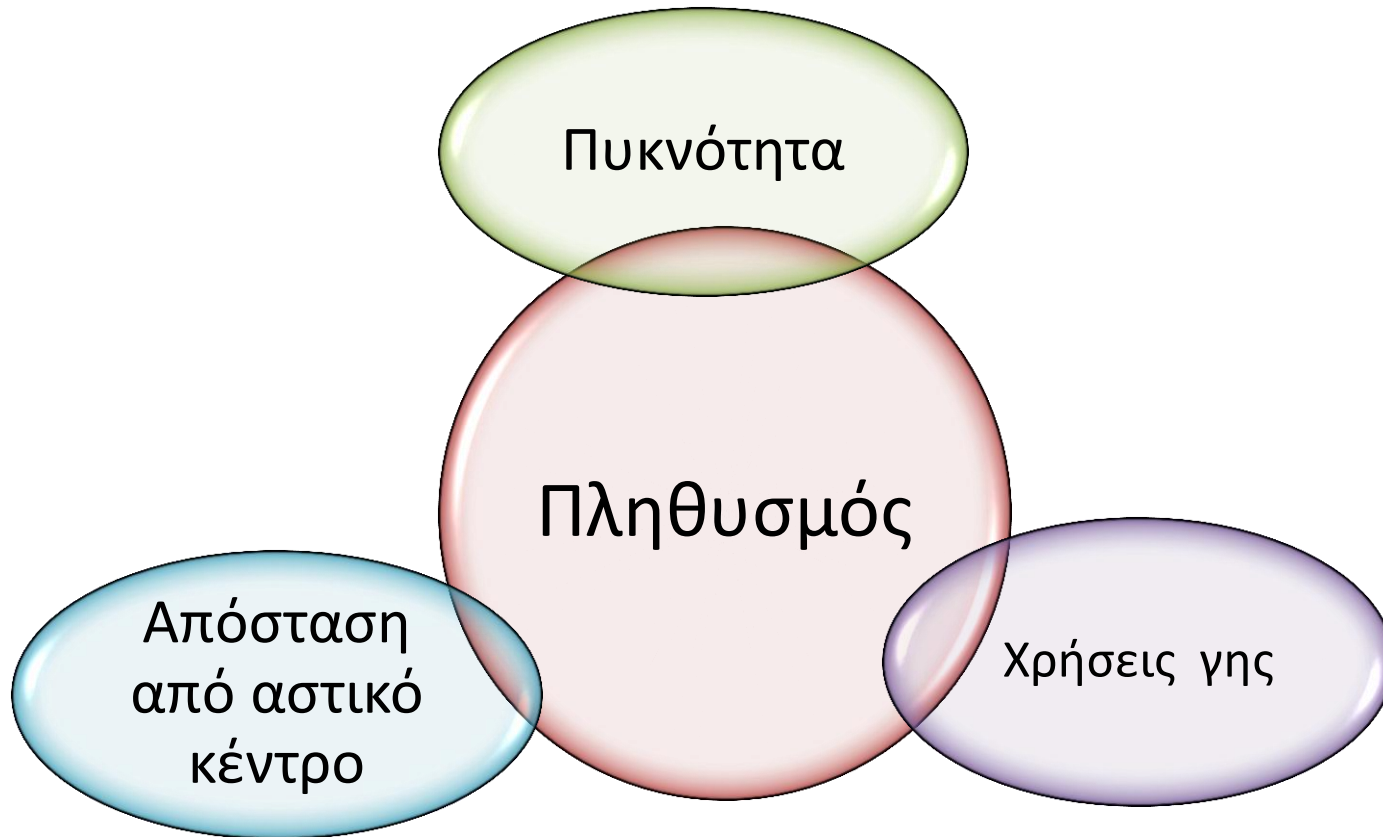
-
- Σε ποιο όριο πληθυσμού μια περιοχή γίνεται από αγροτική, αστική

-
- Μεγάλη εξάρτηση από τα διοικητικά όρια των δήμων και νομών

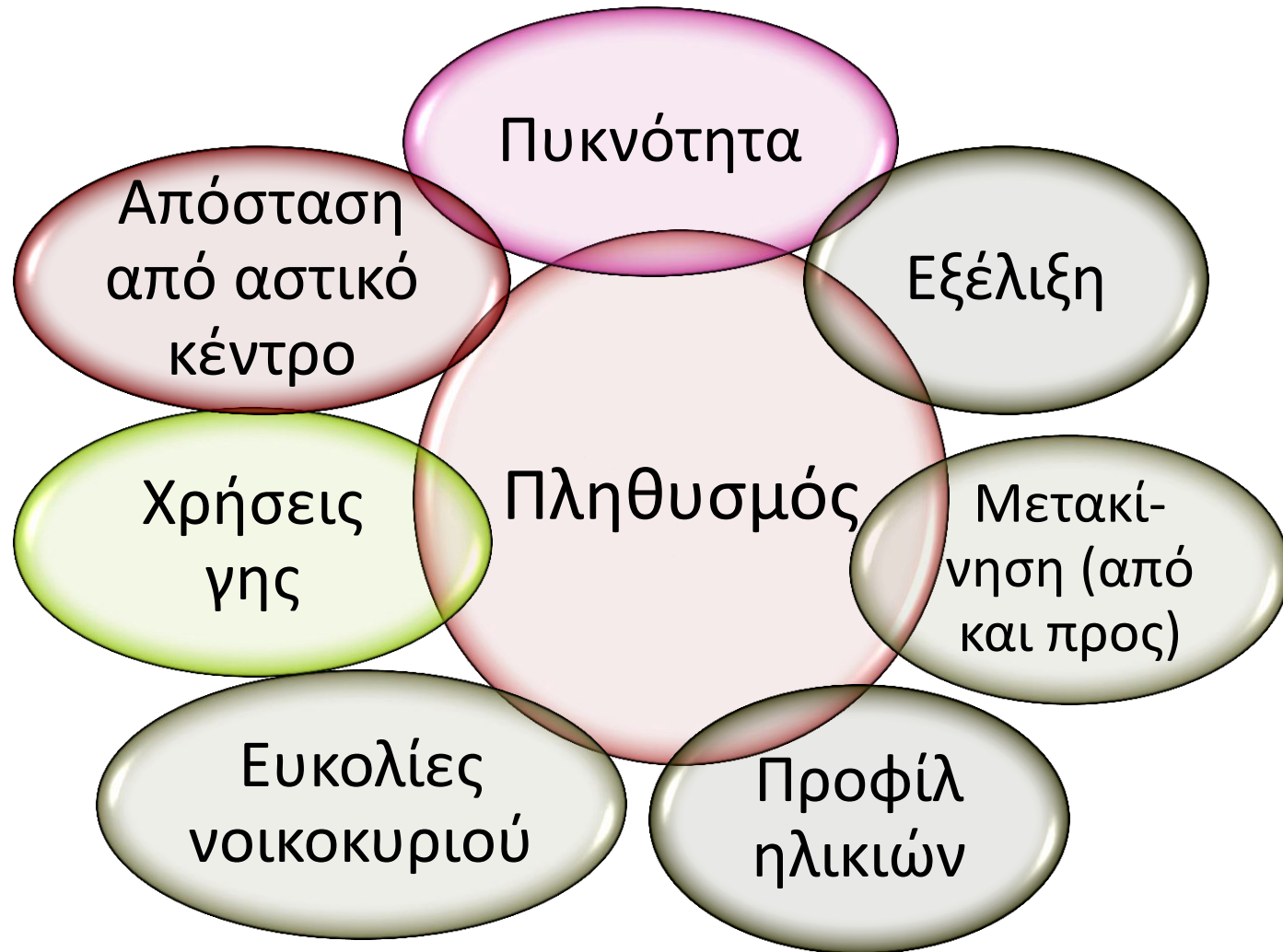
-
- Τεχνητός τρόπος και αυθαίρετος

Τρόπος να διορθώσουμε τα προβλήματα (1)

Τρόπος να διορθώσουμε τα προβλήματα (2)

«Αγροτοαστικό συνεχές» κατά Rogers

Τρόποι για να ορίσουμε την έννοια «αγροτικός»

Κοινωνικό –
πολιτισμικοί
ορισμοί

- Να ορίσουν τις αγροτικές κοινωνίες στη βάση των **αξιών & συμπεριφορών & κοινωνικών και πολιτισμικών** χαρακτηριστικών.

Wirth, L. (1938)

“Urbanism as a Way of Life”

- Η **αστική** ζωή: δυναμική, ασταθής, απρόσωπη, επαφές με διάφορους ανθρώπους.
- Η **αγροτική** ζωή: σταθερή, ολοκληρωμένη και στρωματοποιημένη, επαφές με τους ίδιους ανθρώπους.

Καθημερινοί λόγοι (discourses) για την "αγροτικότητα"

Πηγή: Woods, M. (2011). Η γεωγραφία της υπαίθρου. Διαδικασίες, αποκρίσεις και εμπειρίες αγροτικής αναδιάρθρωσης. Πρόλογος & επιμ. Ανθοπούλου, Θ. Μετάφραση Μελισσοουργός, Γ. Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ Αθήνα

Τρόποι για να ορίσουμε την έννοια «αγροτικός»

Μέσα από την
διάσταση του
«τοπικού»

Το αγροτικό ως "τοπικότητα" κατά Woods (2011)

- Εστιάζει σε διαδικασίες που δημιουργούν «αγροτικές τοπικότητες».
- Κλονίστηκε αυτή η προσέγγιση γιατί κανένα από τα δομικά χαρακτηριστικά που αναγνωρίζονταν ως «αγροτικά» δεν μπορούσε να αποδειχθεί ότι ήταν εγγενώς αγροτικά.

Πηγή: Woods, M. (2011). Η γεωγραφία της υπαίθρου. Διαδικασίες, αποκρίσεις και εμπειρίες αγροτικής αναδιάρθρωσης. Πρόλογος & επιμ. Ανθοπούλου, Θ. Μετάφραση Μελισσουργός, Γ. Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ Αθήνα

Τρόποι για να ορίσουμε την έννοια «αγροτικός»

Ως «κοινωνική κατασκευή»

- Ποια σύμβολα, σημάδια φέρνουν στο νου τους οι άνθρωποι όταν σκέφτονται τον αγροτικό χώρο.
- Η αγροτικότητα είναι μια κατάσταση του νου.

Η έννοια «αγροτικός» ως κοινωνική κατασκευή

- Ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι προσδίδουν μια **ταυτότητα** στον εαυτό τους, σε ένα μέρος, σε αντικείμενο, κτλ.
- Μια περιοχή **δεν είναι αγροτική** επειδή το λένε οι στατιστικές, αλλά επειδή οι άνθρωποι που μένουν εκεί, ή όσοι την επισκέπτονται την θεωρούν αγροτική.

Το αγροτικό ιδεώδες (μύθος;) “rural idyll”

- Προσδοκία μιας ιδεατής αγροτικότητας.
- Βουκολικό τοπίο, ειρήνη και ησυχία.
- **Αρκαδία**: συνυφασμένη με την ειδυλλιακή φύση, αλλά συγχρόνως και με τις θεμελιώδεις αξίες του ανθρωπισμού (Θεόκριτος, 3^{ος} π.Χ. αι., arcadia.ceid.upatras.gr)

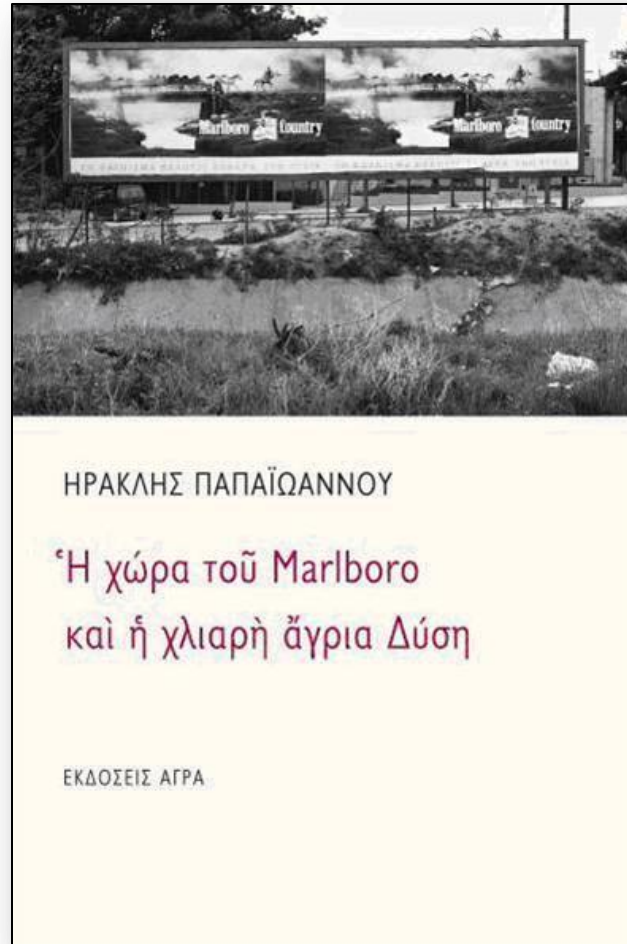

Αρκαδία και Αμερικάνικο Όνειρο

- (1785) T. Jefferson «Notes on Virginia»: Υπάρχει η πιο ελκυστική, γλαφυρή και ολοκληρωμένη περιγραφή Αρκαδικού ιδανικού.

«Η χώρα του Marlboro και η χαλαρή άγρια Δύση»

Πηγή: <http://www.photoeidolo.gr/N/6%20ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΙΤΑ/ΕΚΔΟΣΕΙΣ/malboro.html>

Παραδείγματα κοινωνικής κατασκευής της εικόνας της υπαίθρου

FarmVille:

- Χρησιμοποιεί σύμβολα της παραδοσιακής γεωργίας του αγροτικού ιδεώδους: επικοινωνία & αλληλεγγύη στους γείτονες με ανταλλαγές προϊόντων και δώρων.

Goodgame Farmer:

- *«Απόλαυσε την υπέροχη ζωή της υπαίθρου & διαχειρίσου την εικονική σου φάρμα. Καλλιέργησε σπαρτά και δέντρα, φρόντισε τα ζώα και κέρδισε πολλά επιτεύγματα και αναβαθμίσεις. Επέκτεινε και βελτίωσε το αγρόκτημά σου και παίξε μαζί με τους φίλους σου από όλο τον κόσμο»* ([goodgamefarmer](http://goodgamefarmer.com)).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Μαρία Παρταλίδου.
«Αγροτική Κοινωνιολογία. Ορίζοντας την αγροτικότητα (rurality) - Εννοιολογικές προσεγγίσεις». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS203/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

